

14.3.2012

Kaupunginvaltuutetut ja varavaltuutetut

KAUPUNGINVALTUUTETTUJEN ESTEELLISYYS HITAS-ASIOISSA

Kaupunginvaltuuston kokouksessa on 15.2.2012 ja 29.2.2012 käsitelty ja jätetty pöydälle aloite Hitas-järjestelmän muuttamisesta. Aloitteessa on kysymys vertailevan selvityksen tekemisestä Hitas-ehdoin vuokratujen ja muiden asuntonttien maanvuokrista ja ryhtymisestä sen perusteella Hitas-sääntelyn purkamiseen tai ajalliseen rajoittamiseen.

Asian käsittelystä voidaan katsoa aiheutuvan henkilökohtaista etua tai vahinkoa Hitas-osakkeenomistajille. Näin ollen kyseessä on kuntalain 52 §:n 1 momentissa tarkoitettu valtuutetun esteellisyysperuste sellaisen valtuutetun ja varavaltuutetun osalta, joka tai jonka läheinen on Hitas-yhtiössä osakkeenomistajana.

Esteellisyyttä Hitas-asioissa koskeva tulkinta perustuu korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisuun 17.12.1991 t. 4679. Tulkinta on kuvattu kaupunginvaltuutetuille ja varavaltuutetuille osoitetussa oikeuspalvelujen muistiossa 10.3.2009 nro 50. Oikeustila ei ole muuttunut miltään osin muistion laatimisen jälkeen.

Esteellisyystupauksessa noudatettavasta menettelystä on määrätty kuntalaissa sekä Helsingin kaupunginvaltuuston työjärjestyksessä. Kuntalain 52 §:n 5 momentin mukaan esteellisen kaupunginvaltuutetun on ilmoitettava esteellisyydestään. Helsingin kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 9 §:n mukaan valtuutetun, joka on esteellinen käsittelemään esityslistalla olevaa asiaa, on ilmoitettava siitä hallintokeskukseen, mikäli mahdollista niin hyvissä ajoin, että varavaltuutettu voidaan kutsua hänen sijaansa. Pykälän mukaan kokoustilaisuudessa voidaan ilmoitus antaa myös suullisesti suoraan puheenjohtajalle. Työjärjestyksen 11 §:n mukaan puheenjohtajan on tarvittaessa saatettava valtuutetun ja muun läsnäoloon oikeutetun henkilön esteellisyys valtuuston ratkaistavaksi.

LIITTEET

Oikeuspalvelujen muistio 10.3.2009

14.3.2012

STADSFULLMÄKTIGELEDAMÖTERNAS JÄV I HITASÄRENDEN

Vid stadsfullmäktiges sammanträde 15.2.2012 och 29.2.2012 behandlades och bordlades en motion om ändring av hitassystemet. Motionen gäller frågan om att staden gör en jämförande utredning om arrendena för bostadstomter med hitasvillkor och övriga bostadstomter och utifrån den inleder en avreglering eller tidsbegränsning av hitassystemet.

Ärendehandlingen kan anses medföra personliga för- eller nackdelar för dem som är aktieägare i ett hitasbolag. Det är följaktligen fråga om en sådan jävsgrund för fullmäktigeledamöter som avses i 52 § 1 mom. i kommunallagen, dvs. en fullmäktigeledamot och en fullmäktigeersättare är jävig om han eller hon personligen eller någon som är närstående till honom eller henne är aktieägare i ett hitasbolag.

Tolkningen om jäv i hitasärenden baserar sig på högsta förvaltningsdomstolens avgörande 17.12.1991, liggare 4679. Tolkningen beskrivs i rättstjänstens promemoria 10.3.2009 nr 50 till stadsfullmäktigeledamöterna och -ersättarna. Rättsläget har inte i något avseende förändrats sedan promemorian utarbetades.

Bestämmelser om förfarandet i jävsfall ingår i kommunallagen och i arbetsordningen för Helsingfors stadsfullmäktige. Med stöd av 52 § 5 mom. i kommunallagen ska den som är jävig meddela att han eller hon är jävig. I 9 § i arbetsordningen för Helsingfors stadsfullmäktige anges det att en ledamot som är jävig att behandla ett ärende på föredragningslistan ska meddela förvaltningscentralen detta, om möjligt i så god tid att en ersättare kan inkallas i stället. Enligt samma paragraf kan meddelandet vid ett sammanträde även framföras muntligt direkt till ordföranden. Enligt 11 § i arbetsordningen ska ordföranden vid behov låta fullmäktige avgöra om en ledamot eller någon annan person som har rätt att vara närvarande är jävig.

BILAGOR

Rättstjänstens promemoria 10.3.2009